

Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

In het regeerakkoord 2017-2021 “Vertrouwen in de toekomst” (hierna: regeerakkoord) hebben de fracties van de partijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie een pakket aan maatregelen aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen voor de (langdurige) zorg en maatschappelijke ondersteuning te verminderen. Op die manier borgt het kabinet dat de zorg financieel toegankelijk blijft, ook voor mensen die (binnen het gezin) zorg uit meerdere domeinen ontvangen en daardoor met meerdere eigen bijdragen worden geconfronteerd.

2. Wie zijn betrokken?

Cliënten maatschappelijke ondersteuning, Wlz-verzekerden die zorg ontvangen, VNG, gemeenten, zorgkantoren, het CAK, belangenorganisaties voor cliënten.

3. Wat is het probleem?

Door de huidige hoogte van de bijdragen voor zorg en ondersteuning kunnen er onwenselijke ophoping van kosten ontstaan voor gezinnen die gebruik maken van zorg uit meerdere domeinen (Wlz, Zvw, Wmo 2015). Dit maakt de zorg of ondersteuning financieel ontoegankelijker.

4. Wat is het doel?

Het vergroten van de financiële toegankelijkheid van de zorg en het tegengaan van de ophoping van zorgkosten van mensen (binnen gezinnen) die uit meerdere wetten zorg of ondersteuning krijgen. Met de invoering van het abonnementstarief voor Wmo-maatwerkvoorzieningen en pgb's wordt de bijdrage voor maatschappelijke ondersteuning grotendeels onafhankelijk van omvang van de ondersteuning, inkomen en vermogen. Daarmee zal de uitvoering eenvoudiger worden en zorgt de maatregel voor een reductie van administratieve lasten. Voor cliënten wordt reeds bij de aanvraag van Wmo voorzieningen duidelijk wat ze moeten betalen aan eigen bijdrage.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De hoogte van de eigen bijdrage is grotendeels geregeld krachtens de Wmo 2015 en de Wlz. De hoogte van de bijdrage is alleen via regelgeving aan te passen. Door middel van de sturing door het Rijk kunnen maatregelen worden genomen om de kosten die de verschillende inkomensgroepen aan zorg en ondersteuning besteden beperkt te houden.

6. Wat is het beste instrument?

Een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 waardoor er een abonnementstarief van €17,50 per bijdrageperiode voor een deel van de algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen in de zin van de Wmo 2015 kan worden geïntroduceerd. De eigen bijdrage wordt dan onafhankelijk van de omvang van de ondersteuning, inkomen en vermogen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven en overheid?

Een deel (40%) van cliënten die gebruik maken van Wmo voorzieningen betalen minder voor hun zorg of ondersteuning en worden minder geconfronteerd met een ophoping van zorgkosten. Door een reductie van administratieve lasten worden stapelfacturen beperkt of voorkomen. De overheid derft kosten vanwege de verminderde inkomsten aan eigen bijdragen van zorgafnemers. Deze kosten moeten door de algemene middelen worden gedekt.